

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve

1. 1987.aastal tuli Valter Külvet Kadriorus 8332 punktiga NSVLiidu meistriks. Selle sündmuse tähistamiseks korraldati samal sügisel esimesed mitteametlikud ajakirjanike meistrivõistlused kümnevõistluses. **Kes võitis selle võistluse?**

2. Pildil nähtava embleemiga Premier League'i klubi mängib väga originaalset nime – Jim Smith kandval staadionil. 1908. aastal asutatud klubi hiilgeajad olid 1920. aastatel, mil nopiti järjestikku kolm seni ainsaks jäänud Inglismaa meistritiitlit aastatel 1924-1926. Muudest põnevamatest saavutustest võiks märkida Yorkshire Electricity Cup'i võitu 1995. aastast. Vahelduva eduga on läbi klubi ajaloo mängitud enamasti tugevuselt esimeses või teises Inglismaa klubisarjas, vaid kahel perioodil – 1975-1980 ja 2003-2004 mängiti tugevuselt neljandas liigas. **Milline klubi?** Meeskonna treeneriks on 8 korda USA-d esindanud saksa juurtega jalgpallur.

3. Jamaica 77 olümpiamedalist vaid üks pronks on võidetud mittekergejõustiklase poolt. Selle võitjaks on mees nimega David Weller ja juhtus see Moskva olümpial 1980. **Milliselt spordialalt ta oma medali võitis?**

4. Piltidel on maailma hetkel vanim male rahvusvaheline suurmeister. **Kes?** Tänapäevaseks 95-aastane mees, kelle isa oli Saksamaalt emigreerunud juut, oli 1973-1978 NSVL maleföderatsiooni esimees. Suurmeistri tiitli pälvis 1952. aastal. Tulemuslikumad mängud pidaski läinud sajandi keskpaigas, tulles 1954. aastal NSVL meistriks ning 1956. aastal jagas põhiturniiril esikohta, järelmatšides sai Mark Taimanovi järel teise koha.

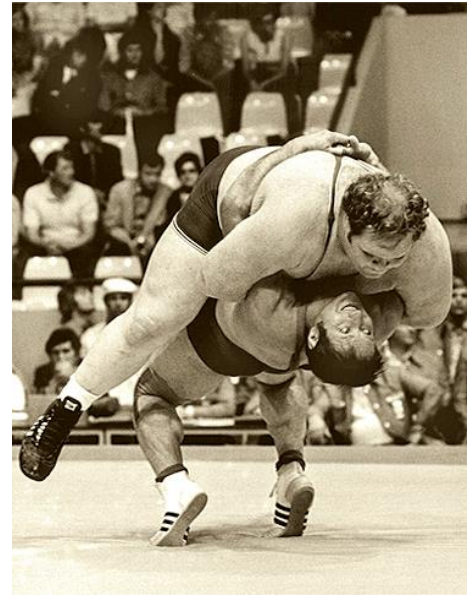

5. 15. ja 16. septembril aastal Tallinnas peetud sõpruskohtumistel korvpallis KSMK ja Moskva AKSK vahel oli esmakordselt meil maha märgitud kolmepunkti viske joon, mille veidi aega varem oli FIBA otsustanud uuendusena kasutusele võtta. **Mis aastal?** Sama aasta lõpus on sündinud ka mängu sponsor, ehitusettevõtja ja korvpallur Reimo Tamm (pildil).

6. Millise kergejõustikuala vähem tuntud maailmarekordiomanikud on olnud meestest: **ungarlane Ferenc Paragi, itaallane Carlo Lievore ja ameeriklane Albert Cantello?** Naistest kreeklanna Mirela Maniani, bulgaarlanna Antoanetta Todorova ja poolatar Ewa Gryedzka.

7. Pilt, mida tänapäeval näeb raskemate meeste maadluses harva.
Kes sooritab ülerinnaheidet? Mees võistles viiel olümpial, võitis 5 medalit (kolm kreeka-rooma ja kaks vabamaadluses). Valitud Maadluse Kuulsuste Halli. Eluaastad 1933-1992.

8. **Milline saatus on ühendanud nimetatud jalgpallikoondisi äramärgitud aastatel?**
1997/1998 – Uruguai, Tšehhi, Austraalia, Araabia Ühendemiraadid. 2001/2002 – Kanada, Austraalia. 2005/2006 – Kreeka, 2009/2010 – Iraak, Egiptus, 2013/2014 – Tahiti.

9. Paar aastat tagasi (septembris 2015) avaldas USA väljaanne Huffington Post oma veebilehel nimekirja, kuhu oli välja valitud maailma 10 kõige veidramat spordiala. Mõned näited: 2.kohal oli malepoks, 6.kohal allveehoki, 9.kohal sepak takraw. **Milline ala, meilegi tuttav, oli esikohal?**

10. **Milline tenniseturniir?**

* Tegemist on ühe noorema ATP World Tour sarja kuuluva turniiriga, mida peetakse aastast 1993.

* 2015. aastast tõsteti ATP World Tour 250 sarja kuulunud turniir kraad kõrgemale – ATP World Tour 500 sarja

* Turniiri tuntakse ka „Gerry Weber Open“ nime all. Gerry Weberi nime kannab ka turniiri peaväljak.

* Turniiri ülekaalukalt edukaim mängija on läbi ajaloo olnud Roger Federer 9 üksikmängu ja 1 paarismängu turniirivõiduga. Jevgeni Kafelnikov saavutas seal 3 ja Tommy Haas 2 võitu.

* Federer on turniiril ka tiitlikaitsja. Viimasel kahel turniiril on finaali jõudnud Alexander Zverev.

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum (UO) ja Timo Tarve (TT).

11. Käesoleva aasta 9. juunil üllatas jalgpallisõpru Andorra koondis, kui MM valikmängus alistati Ungari 1:0. See oli rahvusmeeskonnale alles viiendaks võiduks 13 viigi ja 128 kaotuse kõrval. Alistatute hulgas on näiteks veel Albaania ja Makedoonia, keda eestlastel pole võita õnnestunud. Kõigi mängude väravate vahe on 40:393 (seisuga 10.10.2017)
Millise riigi koondis on enim, 28 korral, saistanud Andorra väravavõrku?

12. Korvpalliklubi Buffalo Braves asutati 1970. aastal ning sai samal hooajal loa liituda ühena kolmest uuest klubist NBA-ga. Ajaloo jooksul on klubi kolinud ning nime vahetanud kolm korda. **Millise linna millise võistkonna nime all mängib Buffalo Braves praegu?** NBA meistritiitlit ühena vähestest tänastest klubidest võidetud ei ole, parimaks saavutuseks on jäänud tänase nime all mängides neljal korral jõudmine play-offi oma konverentsi poolfinaali, viimati 2014. aastal. 2011. aastal pälvis üks klubi mängija ka hooaja parima uustulnuka auhinna.

13. Pildil on Sitsiilias sündinud üheksakordne maailmameister. 2009 kuulus temaga samasse võistkonda üks eestlane, kes alguses oli korraks temast edukam. On oma oskusi näidanud ka Eestimaal. **Kes?**

14. Tallinnas lõppesid kahe nädala eest rahvusvahelise kabe maailmameistrivõistlused. Meeste seas krooniti meistriks 50-aastane kabetaja Venemaalt, kellele oli see viies MM-tiitel selles mänguliigis. Naistest võitjaks kroonitud samuti 50-aastane Valgevenest pärit, ent Lätit esindav kabetaja võitis Tallinnas juba 16. MM-tiitli. **Kes krooniti Tallinnas rahvusvahelise kabe maailmameistriteks?**

15. **Kes on pildil olevad vennad?** Kahepeale on neil 11 MM-tiitlit, vanemal (vasakul) ka olümpiakuld.

16. Lõppeva kergejõustikuaasta statistikat sirvides näeme, et meeste vasaraheite 2017. aasta edetabeli kolm parimat ja viiest parimast neli tulemust on heidetud ühel ja samal staadionil. **Millisel staadionil?** Naiste hooaja edetabeli 10 parima tulemuse seas leiame neli samal staadionil heidetud tulemust.

17. 3.märtsil 1998 jõudis müüki postmark, millel oli kujutatud jalgpalli MM-i maskotti Footix. **Mille poolest oli see postmark Euroopa filateeliaajaloos esmakordne?**

18. Pildil olev mees on üks esimesi iseseisva Eesti käsipallimeistreid. 1992. aastal sai ta Valga Maret-Spordi ridades kaela kuldmedali. Kokku võitis ta karjääri jooksul neli Eesti MV medalit, neist kaks ka Tartu Ülikooli ridades. **Kes?**

19. Mis aasta?

- * F-1 maailmameistriks tuleb Alain Prost.
- * Mäesuusatamise MM-l on 2 kulla ja 1 hõbedaga edukaim Pirmin Zurbriggen.
- * Marita Koch püstitab siiani kehtiva maailmarekordi (47,60) 400 m jooksus.
- * Aasta meessportlaseks Eestis valitakse Riho Suun.
- * Andres Sõber võidab oma esimese medali treenerina (mängiva) ning trükisõnas avaldatakse esmakordselt Martin Mürsepa nimi.

20. Näete pildil üht West Midlandsis asuvas linnas paiknevat eraõppeasutust, mis andnud nimetuse ühele olümpiamängudelgi kavas olevale spordialale. **Millisele spordialale?**

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve

21. Pildil on Prantsusmaa spordiminister (maist 2017). Ta on kahekordne olümpiavõitja, kuuekordne maailmameister, Euroopa meister ning kahekordne MK-võitja. Võistlustel olid konkurentideks ka Eesti sportlased. Kes?

22. Millised on mandri-Euroopa kaks vanimat jalgpalliklubi? Üks neist, Taanis asuv asutati 1876. aastal ning jalgpalli asuti seal viljelema kolm aastat hiljem ehk samal ajal kui asutati Šveitsis asuv klubi. Küsitava taani klubi hiilgeajad on vähemasti mõneks ajaks möödas. 15-kordne riigi meister, kelle ridades mängis kogu oma karjääri koondise aegade parim väravakütt Poul Nielsen ning alustas profikarjääri Michael Laudrup, võitis oma viimase tiitli 1980. aastal ning on nüüdseks langenud riigi tugevuselt viiendasse liigasse. Šveitsi klubi on aga meistrisarjas tugev keskmik tänini ning lõpetas läinud hooaja seitsmenda kohaga. Klubi kaukas on kaks Šveitsi meistritiitlit, neist viimane 2000. aastal ning jõudmine UEFA Euroopa Liigas alagrupiturniirile 2013/2014 hooajal.

23. Kergejõustiku MM-l Londonis krooniti teatejooksus maailmameistriks sportlane kelle perekonnanimi on ühtlasi ka tema kodumaa pealinna nimeks. Ta pole esimene, varasemast on veel kolm samanimelist maailmameistrit teada, kellest kaks on tiitli võitnud individuaalselt. Olümpiamedalid nendel neljal sportlasel puuduvad. Milline perekonnanimi/pealinn?

24. Näete pildil olümpiaajaloo üht kuulsamat kergejõustiku ülesvõtet. Kes on pildil liidri järel kolm järgmist jooksjat, sh. kukkuja?

25. Tänavu märtsis võitis Sven Kramer kiiruisutamise MM-l mitmevõistluse juba üheksandat korda, rohkem kui keegi teine. Naistest on kaheksa tiitliga edukaim Gunda Niemann-Stirnemann-Kleemann. Viimast korda tuli sakslanna meistriks 1999 aastal samas hallis, kus peeti tänavune MM. Mis hall või linn? Piisab halli eestikeelsest nimest või ka linnast, kus ta asub.

26. Seda kolmekordset olümpiamedalisti ning 1956. aasta Melbourne'i olümpiavõitjat vabamaadluse poolraskekaalus loetakse tänini Iraani 20. sajandi ja võimalik, et läbi ajaloo populaarseimaks sportlaseks. Karismaatiline ja poliitiliselt aktiivne atleet võitis südameid nii valitseva šahhi režiimi vastasena kui maavärinas kannatanute isikliku abistajana. Küsitav suri kahtlastel asjaoludel vaid 37-aastasena ning omandas hoobilt surmajärgselt märtristaatuse.

Kes?

27. Ema, isa ja tütar Itaaliast, võistelnud olümpial samal spordialal. Isa ja tütar koguni viiel, Riost naasis tütar hõbeda ja pronksiga (ainsad olümpiamedalid temal), korra on tulnud maailmameistriks. Seevastu EM-l on ta võitnud koguni 20 kulda. Isal on vaid üks EM-tiitel, kuid olümpiatelt see-eest 2 hõbedat ja 2 pronksi. Ema ainus olümpia lõppes 19. kohaga. **Milline perekond millisel spordialal?**

28. Sel jalgratta spordialal algab MK-sarja hooaeg oktoobris ning lõppeb veebruaris. Võisteldakse 2,5 – 3 km erilisel ringil ning võistlejatel tuleb lisaks jalgrattaga sõitmisele ühes rattaga teatud distantsiosad joosta. Sõidud on määratletud ajaliselt, mitte distantsiga. **Millisel alal?**

29. **Kes on pildil olev korvpallitreener?** Hooajal 2015-2016 juhendas Varese Pallacanestrot, kus mängis meie Kristjan Kangur. Mängijana on küsitav U-20 Euroopa meister 1992 ja EM-hõbe 1997. Tema perekonnanime kannab ka riigi üks suuremaid õlletootjaid.

30. **Millise, UEFA Meistrite Liiga tasemel mängiva jalgpalliklubi hümnid kuulete?** Lauldava keele ära arvamine toob teid kindlale vastusele väga lähedale.

Nõmme Linnaosa Valitsus

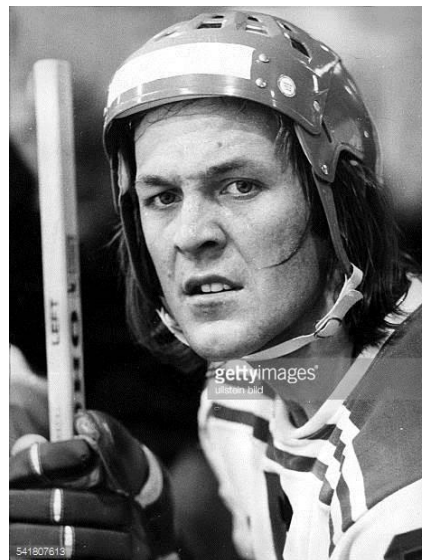

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum (UO) ja Timo Tarve (TT).

31. Meie rahvusringhäälingu Brüsseli korrespondent Johannes Tralla oli noorena arvestataval tasemel võrkpallur, jõudes Eesti noortekoondisse. Kahjuks lõpetas seljavigastus tema karjääri. **Millise võistkonna koosseisus võitis ta 2004.a. Eesti meistrivõistlustel hõbemedali?**

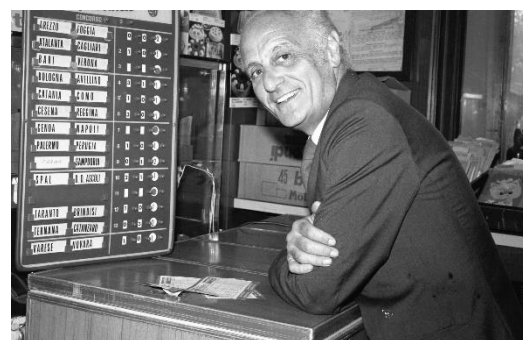
32. **Kes on olnud olümpiamängude edukaim judomaadleja?** Ta on ainus judokas, kes võitnud olümpiamängudelt kolm kuldmedalit, seejuures kõik järjest – 1996. aasta Atlanta mängudest kuni 2004. aasta Ateena olümpiani. Küsitava aitasid olümpiavõitudeni kindlasti ka geenid. Tema isa pälvis kuldmedali treenerina 1984. aasta Los Angelese mängudelt ning onu oli olümpiavõitja 1972. aasta olümpiamängudel Münchenis. Küsitav ise võitis kolm olümpiakulda kõige kergemas - kuni 60 kg kaalukategoorias.

33. **Kes on pildil?** Olümpiapronks 1976, NHL-s mänginud pole.

34. 1912. aasta Stockholmi olümpiamängude vehklemisvõistlustel sai espadroni meeskonnavõistluses hõbemedalid Austria meeskond. Teiste seas vehkles meeskonnas Otto Herschmann, kes olümpiaajalukku on läinud meheks, kes medalit võites täitis ühes konkreetses ametis oma töökohuseid. **Millises ametis?**

35. Teise maailmasõja ajal kontsentratsioonilaagris viibides tuli spordiajakirjanik Massimo della Pergola (pildil) mõttele, mis iseenesest oli lihtne, tänu millele jõudis ta hiljem läbi Itaalia Olümpiakomitee ROK-i pressikomisjoni liikmeks. Tänapäeval leiab tema idee laialdast kasutust üle maailma. **Mille sinjoor della Pergola vangilaagris välja mõtles?**

36. Debüteerides 1952. aasta Helsinki olümpiamängudel võitis NSVL kohe 71 medalit, neist 22 kulda. Olümpiavõitjaks tuldi muuhulgas distsipliinis, mida jäädi valitsema sisuliselt järgnevas 40. aastaks ja 10. olümpiaks kuni 1992. aastani kui võideti viimane kuldmedal sel alal. **Millise ala millisel distsipliinil?** Ainus kord kui kuldmedal sel alal kellelegi teisele (Rumeeniale) läks olid 1984. aasta olümpiamängud Los Angeleses, mida NSVL boikoteeris.

37. Eestis toimunud orienteerumise MM-l oli edukaim riik Rootsi 4 kulla ja 3 pronksiga ning edukaim sportlane üks rootslanna 3 kullaga. **Kes?**

38. Pildidel demonstreerivad uuemat soengumoodi tänavuse korvpalli EM finaalturniiri kaks edukaimat korvikütti. Vasakpoolne neist viskas keskmiselt 24,3 punkti mängust ning pääses turniiri sümboolsesse viisikusse. Parempoolse saagiks jäi 23,7 punkti mängust. Esikaheksasse jõudsid mõlema mehe võistkonnad.

Kes on pildidel?

39. Tuleval aastal naaseb autoralli MM karuselli Toyota, kes noolis ka Ott Tänakut oma rooli. **Kes on viimane, Toyotal ralli MM-tiitli võitnud piloot (1994a.)?**

40. Mägirattasõit on suveolümpiamängude kavva kuulunud alates 1996. aastast Atlantast. Kuni tänaseni on vaid kaks sportlast suutnud tulla sel raskel ning nõudlikul alal kahekordseteks olümpiavõitjateks. **Kes?**

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve

41. Millisel individuaaldistsil kordas Michael Phelps Rio olümpial A. Oerteri ja C. Lewise saavutust, võites sama ala neljandatel mängudel järjest? Vastuseks kirjutage nii distantsi pikkus kui ujumisstiil. Kui üks nendest on vale siis punkte ei saa!

42. Jäähoki kuldse kolmiku klubisse kuuluvad teadupoolest mängijad ja treenerid, kes võitnud nii olümpiakulla, Stanley karika kui ka MM-tiitli. Sellesse nimistusse kuuluvad vaid nelja riigi hokimängijad. Kes on ainsad kaks tšehhi, kes kuuluvad kuldse kolmiku klubisse?

43. 2011, 2013 ja 2015 EM-l juhendas peatreenerina koondist, kellel iga kord tuli alagrupis mängida sloveenidega. Kõik kolm mängu kaotati. Nüüd, Sloveenia koondise peatreenerina, oma endiste hooaalustega kohtuda ei tulnud, mine tea, järsku oleks kaotatud. Kes on see treener ja millist koondist ta eelneval kolmel EM-l juhendas?

44. 1988. aasta Souli olümpiamängude purjeregatil võinuks „Lendava hollandlase“ klassis tõusta pjedestaalile ning võimalik, et ka olümpiavõitjatena Iisraeli esimesed medalivõitjad olümpiamängudel Yoel Sela ja Eldad Amir. Paraku ei saanud nad, tegelikult ei lubanud neid Iisraeli Olümpiakomitee ühel konkreetset põhjusel 20. septembril toimunud teises võistlussõidus startida. Võistlejad teenisid kopsakaid trahvipunkte, mis kukutasid nad lõpuks neljandaks. Millisel põhjusel ei lubatud Sela-Amiril startida?

45. 1973 aastal toimus Kingstonis (Jamaica) „Sunshine Showdown“ nime all tuntud profipoksi raskekaalu tiitlimatš. Kes kellega poksis?

46. **Milline praegustest Eesti jalgpalli Meistriliiga klubidest on tänaseks oma järjepideva tegevusega vanim?** Seega ei pea me silmas nt. juba enne II maailmasõja aegsesse aega ajalooga ulatuvate klubide puhul silmas nende asutamise aastat, vaid **taasasutamise** aastast toimuvat **järjepidevat** tegevust.

47. Kergejõustiku EM-l Amsterdavis 2016.aastal oli võistlejate rinnasildil lisaks tavapärasele infole veel üks lause: jooksjail-“i run clean“, hüppajail-“i jump clean“ ning heitjail-“i throw clean“(mina jooksen/hüppan/heidan puhtana). **Milline sarnane sõnum oli aga kirjas mitmevõistlejatel?** See tekst oleks sobinud kõigile. Vastata võib nii inglise kui ka eesti keeles.

48. Näete pildil praegu vanimat elusolevat eestlasest olümpiamedali võitjat, 1927. aastal sündinud meest. **Keda?**

49. Rio olümpial võistlesid lisaks maratoonaritele Sambadroomil veel ühe spordiala esindajad. **Millise spordiala?** Sellel alal oli ka Eesti esindatud.

50. **Millise riigi hümn kuulete?** Olümpiamängudel pole seda olümpiavõitja auks kunagi lastud, eelmisel suvel toimunud jalgpalli EM-finaalturniiril kõlas see aga suisa viiel korral.

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum (UO) ja Timo Tarve (TT).

51. Pärast 2008 aastat on uuel hooajal F-1 MM-sarjas taas kavas Prantsusmaa GP. **Kes on enim kordi võitnud selle GP?**

52. Tänavusel korvpalli EM-finaalturniiril jäid 24 osalenu seas kolm meeskonda sootuks võiduta. **Millised meeskonnad (2 õiget 1 p.)?** Üks võistkondadest kaotas Helsingi alagrupis viis kohtumist korvide koguvahega -126, teine Cluj-Napoca turniiril korvide vahega -98 ning kolmas Istanbulis korvide vahega -58.

53. Siin, Männiku kilehallis, pidas 2011. aasta märtsis üks nimekas jalgpallikoondis enne sõpruskohtumist Eestiga oma mängueelse treeningu (pildil). Mäng ise toimus A Le Coq Arenal ja lõppes Eesti 2:0 võiduga. Samal aastal, jaanipäeva paiku, tegid eestlased vastuvisiidi. Vastased said siis 3:0 revanši. **Millise riigi koondis treenis kuus ja pool aastat tagasi Männikul?**

54. 1948. aasta Londoni olümpiamängudel võistelnud atleetidest suutsid vaid kaks - üks vehkleja ja üks aerutaja kaitsta oma eelmist – 12 aastat varem Berliinis võidetud olümpiakulda. **Kes?** Mõlemale ei jäänud võidetud olümpiamedalid viimaseks, veel neli aastat hiljem saavutati olümpiamängudel hõbemedalid.

55. „Soling“ klassi purjetamine oli olümpiakavas aastatel 1972-2000. **Milline riik oli selles klassis edukaim, võites pooled kullad väljamängitutest?**

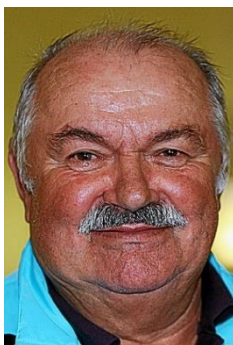
56. Aastal 512 e.Kr. toimunud 67. antiikolümpiamängudel oli mängude kangelaseks Phanas Pellenest. **Milliga läks Phanas antiiksete olümpiamängude ajalukku?** Kaasaegsetest olümpiamängudest tasub otsida analoogi ühe Kopřivnicest pärit 1922. aastal sündinud sportlasega.

57. NHL-s on ikka staaridel olnud nn. turvamehed, nii ka Wayne Gretzky'1. Seda ründajat hinnati Oilersis sedavõrd, et Mark Messier' onu organiseeris talle showmatshi Muhamad Aliga (toimus 12.06.1983). 1977 aasta draftis valiti ta Minnesota North Starsi (NHL) ja Houston Aerosse (WHA) üheaegselt. On mänginud veel Hartford Whalersis ja Toronto Maple Leafs. **Kes oli see hüüdnime „Tsemendipea“ („Cement head“) kandnud hokimees?**

58. Näete pildil ühe spordirõivaste tootja osalist logo. **Millise rõivatootja?** Nähtav logo on stiliseeritud kimalane, ka küsitav bränd tähendab ühes Euroopas kõneldavas keeles kimalast. Küsitava spordirõivaste brändi all mängivad Taani, Leedu ja Afganistani jalgpallikoondised, samuti mitmed Taani jalgpalli kõrgliiga klubid, aga teiste seas ka Charlton Athletic Inglismaal, RC Strasbourg Prantsusmaal ja Go Ahead Eagles Hollandis.

59. Piltidel on nimekaimud, prillidega on 1984 aasta olümpiahõbe trekiratturite punktisõidus, teine on laskur, kelle parim koht oli 18 (1988). Nad on ainsad sellist perekonnanime kandvad sportlased, kes eales olümpial võistelnud. Ehk aitab kolmas pilt. **Milline perekonnanimi?**

60. See, eestlastelegi olümpiakulla toonud spordiala distsipliin oli viimati kavas 1992. aasta Barcelona olümpiamängudel. Ainsani jõudis sel alal kolme olümpiakullani NSVL, kahekordsed olümpiavõitjad olid Saksamaa (sh. Ida-Saksamaa), Itaalia, Holland ja Prantsusmaa. Korra võidutses ka Rootsi. **Millise spordiala milline distsipliin?**

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve

61. Koos Kaido Hõövelsoniga läks Jaapanisse, profisumosse, veel teinegi Eesti vägilane, kes sai maadlejanimeks KITAOJI. Jõudis teisele astmele (jonidan) ning siis tõmbas unistusele kriipsu peale ranglumurd. **Kes oli see maadleja (198 cm, 137 kg), 2003. aastal Audentese lõpetanud?**

62. See, ainus Saksa DV autotootja poolt toodetud autoralli MM-sarjas kaasa teinud masin (pildil) jõudis MM-punktidele vaid kahel korral. 1973. aastal saavutas Poola rallil kolme lõpetanu seas teise koha Egon Culmbacher ning 1976. aastal Akropolise rallil võttis Horst Niebergall kümnnenda koha eest ühe punkti. Oma viimase sõidu autoralli MM-sarjas tegi küsitav masin 1993. aasta Soome rallil, mil autot piloteerinud Alpo Saastamoinen lõpetas kokkuvõttes 53. kohaga. **Milline**

automark? Praegu peetakse automargi nimelist autoralli võistlust iga-aastaselt Saksamaa MV raames.

63. 1989.aasta juunikuus toimusid Otepääl esimesed NSVL meistrivõistlused Osales vaid 16 sportlast (3 eestlast, ülejäänud armeesportlased), võitjaks tuli keegi Ivan Ivanov, meie meestele kuulusid kohad 3, 4 ja 5. Pronksivõitja on olümpiakogemusega ning tunnustatud korra Eesti aasta meessportlaseks. **Millise võistlustega oli tegemist?**

64. Selle rahvusvahelise turniiri võitjaid on selgitatud kokku 15 korda. Kolmandiku turniiridest on võitnud Andorra. Kahel korral on võidukad olnud Island, Austria ja Aserbaidžaan. Üks võit on San Marinol, Irimaal, Taanil ja Armeenial, kes võitiski viimati Moldovas toimunud turniiri, alistades finaalis andorralased. Armeenia koondise viimatisest rivistusest leiame seejuures Luke Fischeri, Ryan Boatrighti ja A.J Hessi nimed. **Millisest turniirist käib jutt?**

65. Osa male suurmeistreid on olnud edukad ka jalgpalliväljakul. **Nimetage suurmeister, kes mängis Jugoslaavia kõrgliigas Belgradi Partisani ridades?** Lisaks on ta võidelnud Tito vägedes partisanina Teises maailmasõjas. Hiljem on ta tunnustust võitnud malekohtunikuna MM-matšidel.

66. Millist spordiala harrastatakse pildil?

Seda ala saab harrastada ka Eestis, Kristiine spordikeskuses käib koos vastav harrastajate rühm.

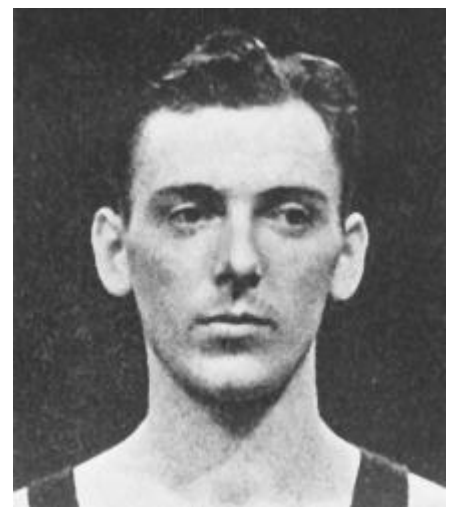
67. Ameeriklannad Heather Petri ja Brenda Villa on naiste tiitlivõistlustelt (OM ja MM) võitnud enim medaleid, mõlemal olümpiatelt 1 kuld, 2 hõbedat, 1 pronks ning MM-delt 3 kulda ja 1 hõbe. Rohkem kuldasid on vaid nende kaasmaalasel Kameryn Craig'il MM-lt 3 ja OM-lt 2, lisaks 1 olümpiahõbe. **Millise ala sportlased eespool mainitud on?**

68. Milline aasta?

- American Professional Football Association nimetas end ümber National Football League'ks ehk tekkis NFLi nime kandev profiliiga
- Asutati Moskva Spartaki jalgpalliklubi
- Oma esimese MM-tiitli võitis aegade parimaid poksijaid Mickey Walker, alistades New Yorgis toimunud profipoksi kergekeskkaalu matšis Jack Brittoni. Raskekaalus jätkas domineerimist Jack Dempsey
- Gillis Grafström võitis oma esimese iluuisutamise MM-tiitli
- Tennise Austraalia lahtistel MV-l võistlesid esimest korda naised
- Tallinna VS Sport võitis teise Eesti meistritiitli jalgpallis
- Sündisid Ilmar Kullam ja Dana Zátopková

69. Olümpiamängude ajalugu tunneb pallimängijat, kes ööpäeva jooksul on võitnud kaks kuldmedalit. Juhtus see sellel sajandil. **Kes?**

70. **Keda (1921-2006, pildil) kuulete rääkimas Tiit Karuksile oma mälestusi sportlasteelt?** Küsitav krooniti kahel korral (1946, 1950) ka korvpallis kaheksa linna turniiri võitjaks.

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve

71. Ühe jalgpallitreeneri saavutusi:

- *Maailmameister.
- * UEFA Meistrite Liiga võit (1996).
- * Viis kodumaa meistritiitlit.
- * Aasia Meistrite Liiga võit (2013)
- * Kolm Hiina meistritiitlit Guangzhou Evergrande juhendajana.
- * Alates oktoobrist 2016 Hiina koondise peatreener.

Kes?

72. **Milline on ainus katamaraanist paadiklass (pildil), mis võistelnud olümpiamängudel?** Kahekordsed olümpiavõitjad selles paadiklassis on prantslane Nicolas Hénard (1988, 1992) ja austerlased Roman Hagara/Hans Peter Steinacher (2000, 2004).

73. Nii Kristina Šmiguni kui Andrus Veerpalu esimeseks täiskasvanute medaliks oli Ramsaus 1999 võidetud MM-hõbe. (N 15 km ja M 50 km) Samadel distantsidel pronksi võitnutele oli peaaegu, et sama, need olid esimesed individuaalsed medalid neile, ühe puhul jäigi see tema ainsaks autasuks. Erinevalt meie omadest, võib nende nimesid leida ka Tartu Maratoni võitnute seast. **Kes olid need sama riiki esindanud suusatajad?**

74. 1976. aasta Montreali olümpiamängudel õnnestus ühel koondisel tulla pallimängualal olümpiavõitjaks nii, et tegelikult võideti vaid pooled peetud matšidest ning väravaid lasti endale sama palju sisse kui ise skooriti. **Millisel koondisel, millisel pallimängualal?**

75. **Milline Ida-Saksamaa (SDV) territooriumilt pärit klubi oli viimane enne Leipzigi Red Bulli, kes osales UEFA Meistrite Liigas?** Juhtus see hooajal 1991-1992.

76. Üliraskekaal ehk +110 või +105 kg on olümpiamängude tõstevõistlustel kavas alates 1972. aasta Müncheni olümpiamängudest. Kolm meest on suutnud üliraskekaalus tulla olümpiakullale kahel korral. **Kes (2 õiget 1 p.)?** Kogu kolmik on võitnud teise OM-tiitli seda kaitstes.

77. **Kes on see maletaja ja treener pildil?**

70-ndate keskel kuulus A. Karpovi taustajõududesse, kuid erimeelsuste tõttu sunniti lahkuma. Üsna pea jäi talle silma noor talent, kelle abil lootis Karpovi troonilt tõugata. Selleks nooreks oli Garri Kasparov, kes viiski järgmisel kümnendil treeneri unistuse täide.

78. Ajaloos dateeritud esimesed 11. antiiksete olümpiamängude võitjat pärinesid erinevatest linnadest või väiksematest maakondadest Elisest, Messeniast ja Dymest, mis asusid kõik ühes konkreetses Kreeka piirkonnas (21 549 km²). **Millises?** Alles 12. mängude võitja *diaulos*es pärines väljaspoolt nimetatud piirkonda Cleonaest.

79. Angelo Parisi on Itaalias sündinud, kuid sünnimaad olümpial esindanud pole. Oma neli olümpiamedalit (kuld, 2 hõbedat ja pronksi) võitis ta kahte erinevat riiki esindades. **Milliste riikide eest võisteldes ta need võitis?**

80. Pildil on hetke maailma parimaid avaveejujaid, Rio de Janeiro olümpiavõitja, tänavune maailmameister ning kahekordne Euroopa meister 10 km avaveejumises. **Kes?**

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum ja Timo Tarve.

81. Kes on pildil olev treener? Tema kuulsaim hoolealune on üheksakordne olümpiavõitja (neist neli kaugushüppes) ja kaheksakordne maailmameister. Veel tuntuid tegijaid, kes selle treeneri juures harjutanud: Leroy Burrell, Mike Marsh, Kirk Baptiste, Joe DeLoach, Willie Banks ja kuulsaima õde.

82. Kolme mainekat suurtuuri: Giro, Tour de France'i ja Vueltat pole ühe aasta jooksul suutnud ratturitest keegi võita. Kahte suurtuuri ühel kalendriaastal aga küll. Enamlevinud duubel on olnud Giro+Tour (10 korral). Touri ja Vuelta võit samal aastal on olnud jõukohane kolmele sportlasele nii nagu ka Giro ja Vuelta võit samal aastal. **Kes on need kolm ratturit, kes suutnud võita ajaloos ühel aastal Giro ja Vuelta?** See juhtus aastatel 1973, 1981 ja 2008.

83. Möödunud aastal toimunud jäähoki World Cupil jõudis mõneti ootamatult finaali (kaotati Kanadale 1:3 ja 1:2) Euroopa koondis, mis koosnes kaheksa riigi mängijatest. Esindatud olid Slovakkia, Saksamaa, Shveits, Austria, Prantsusmaa, Sloveenia ja veel kaks riiki. **Nimetage need!**

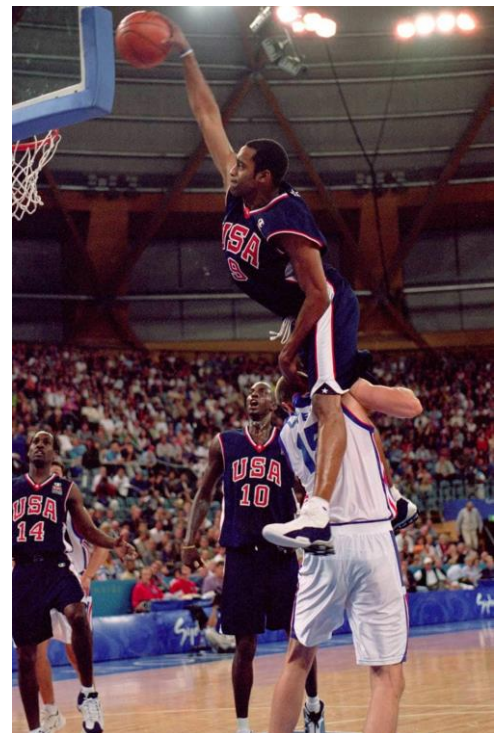
84. Isa sündis 1929.ndal aastal toonases Gharakilisas, tänases Vanadzori linnas ning läks olümpia-ajalukku esmakordselt selle spordiala ühe võistlusala kahekordse olümpiavõitjana. Hiljem suutis tema saavutust korrata vaid jaapanlane Akinori Akayama. Lisaks paistis silma spordiala novaatorina ning andis teatud tehnikale nime. XX sajandi lõpus valiti ta oma riigi sajandi sportlaseks. 1958.ndal aastal sündinud poeg sammus tublisti isa jälgedes ja saavutas samal alal, ent teisel võistluslal olümpiakulla. Nii isa ja poeg on leidnud koha riigi postmargil, mille nominaaliks 160 dramit. **Nimetage nende kahe perekonnanimi!**

85. Üks olümpiavõitja ja Euroopa meister ning viie maailmarekordi püstitaja, on pärast karjääri lõppu TV kommentaatorina töötades, iseloomustanud kümnevõistlust järgmiselt: „See on üheksa Miki-Hiire ala ja 1500m jook.“ **Kes?**

86. Tänavu 19. – 20. augustini Pärnus toimunud selle ala Eesti meistrivõistlustel võisteldi kokku 14-l distsipliinil. Tallinlane Dmitri Borovkov võttis edukaimana kuus meistritiitlit, Ranel Kõmmits neli- (sh. viievõistluses), soomlane Bror-Eric Granfeld kaks ning Allan Lahi ja Ants Mardiste kumbli ühe meistritiitli. **Millisel alal võisteldi?** Küsitava alaga sarnane ala on näidisalana kuulunud ka olümpiamängude kavva.

87. 16.02.2002. oli päev, kui õnn soosis vist ainult Steven Bradbury't. Mitte eriti veenvalt läbis ta nii veerand- kui ka poolfinaali. Finaaliski oli ta algusest peale punane latern, lõpu eel konkurentidest oma kümme meetrit maas. Ning siis, viimases kurvis, kukkusid kõik, kes heitlesid esikoha eest. Bradbury libises rahulikult võitjana üle lõpujoone. Ka kohtunikud olid tema vastu armulised, otsustades kordusstarti mitte anda. Nii saigi temast esimene lõunapoolkeralt ja muidugi ka Austraaliast pärit taliolümpiavõitja. **Millise distantsi võitis Steven Bradbury Salt Lake Citys?** Igaks juhuks- ta on lühiraja (short track) uisutaja.

88. Korvpalliajaloo kuulsamaid ja efektsemaid palli korvisurumisi (pildil) toimus 2000. aasta Sydney olümpiamängudel alagrupimatsis USA – Prantsusmaa. Ameeriklaste 198cm pikkune mängumees läks viskele üle 218cm pikkuse prantsuse tsentri Frédéric Weisi ning suutis üles hüpatas, jalgu harki ajades palli korvi saada. **Kes oli see palli korvisuruja, profikorvpalli toona Toronto Raptorsis mänginud ja samal 2000. aastal NBA pealtpaneku võistluse võitnud suurepärase hüppevõimega tagamängija?**

89. * Eluaastad 01.10.1953-19.04.2011
* maailmameister ja olümpiahõbe
* viiekordne krossijooksu maailmameister
* üheksakordne (rohkem kui keegi teine) New Yorgi maratoni võitja
Kes on see valgenahaline jooksja (eurooplane)?

90. Kuuldava loo helilooja on Vangelis. **Millise toimunud rahvusvahelise tiitlivõistluse tunnusmeloodiat kuulete?** Nimetage võistlus ja aasta!

Nõmme Linnaosa Valitsus

Männiku spordikilb 2017. Küsimuste autorid Urmas Oljum (UO) ja Timo Tarve (TT)

91. Kes on see Eesti vabadusvõitleja? 1940 ja 1943 aasta Eesti meister teatejooksudes. Oli „Erna grupi“ liige, kellele admiral Canaris isiklikult Raudristi andis, lasti 1944 NKVD agendi poolt maha.

92. See kahekordne olümpiavõitja on ainus, kes suutnud võita olümpiamängudel kümnevõistluse kõrval veel mõne individuaalala. Kes?

93. Kes on ainus kergejõustiklane, kes on jooksnud 100 m alla 10 sekundi ja 110 m tõkkeid alla 13 sekundi? Mees võistles ka tänavusel Londoni MM-l.

94. Näete pildil profipoksijat, kellest sai esimene profipoksi lätlasest maailmameister. 32-aastane nahkindamees alistas WBC sarja raskekaalus (kuni 90,7 kg) tänavu aprillis tiitlimatšis kohtunike üksmeelse otsusega Marco Hucki ning pälvis Tony Bellewlt tühjaks jäetud trooni. Lätlase kontos on 23 profimatši, millest ta kõik võitnud. 18 võitu on tulnud nokaudiga. Kes on pildil?

95. Treener, keda kuulsid kõik. Kes on pildil?

96. Pildil on 19. sajandi maletaja ja kirjamees, ametilt raamatupidaja, kelle nime kannab üks avang (1. f4 d5...) ning kellelt on ajalukku läinud raamatud „*Male ajalugu ning meenutusi*“ ja „*Analüüs Ühendkuningriigi raudteede kohta*“. Ajalukku on ta läinud ka ettepanekuga uuest maleliigist 8x10 laual, mis kätkeks endas ka kahte uut vigurit. **Kes?**

97. Kristjan Kitsing on lühikest aega mänginud Argentiina meistriliigas. **Millises klubis?**

98. Pildil olev doktorikraadiga endine Euroopa meister sai sel sügisel 40-aastaseks. Ta elab Uppsalas, on naitunud Khalid Skah õe Lailaga ning võtnud omaks islamiusu. **Kes on pildil?**

99. **Milline praegustest meeste riistvõimlemise aladest lisandus olümpiamängude kavasse kõige hiljem?**

100. **Kes on pildil?** Karjääri tulemuslikumatel aastatel mängis 1999-2008 esmalt oma kodumaal, seejärel Glasgow Celticus, kus krooniti kolmel korral Šotimaa meistriks. 2002. aasta 18. mail lõi värava ka Eesti koondisele. Meie jalgpallifännile on tema nimi tuttav keskmisest rohkem.

